

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНИКА**

Педагогічний факультет

**Кафедра педагогіки
та освітнього менеджменту імені Богдана Ступарика**

**СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
ОСНОВИ ПЕДАГОГІЧНОЇ МАЙСТЕРНОСТІ**

Рівень вищої освіти – перший (бакалаврський)

Освітньо-професійна програма «Англійська мова і література та друга іноземна мова»

Спеціальність 035 Філологія

Спеціалізація 035.041 Германські мови та літератури (переклад включно), перша – англійська

Галузь знань 03 Гуманітарні науки

Затверджено на засіданні кафедри
педагогіки та освітнього менеджменту
імені Богдана Ступарика
Протокол № 01 від “28” серпня 2024 р.

1. Загальна інформація	
Назва дисципліни	Основи педагогічної майстерності
Викладач	д.пед.наук, проф. Стинська Вікторія Володимирівна, доктор філософії, асистент Басараб Наталія Ярославівна
Контактний телефон викладача	+380956827858 +380974175586
E-mail викладача	viktorii.stynska@pnu.edu.ua natalia.basarab@pnu.edu.ua
Формат дисципліни	Очний/заочний
Обсяг дисципліни	3 кредити ЄКТС, 90 год.
Посилання на сайт дистанційного навчання	https://www.d-learn.pnu.edu.ua
Консультації	Четвер 14.00 – 15.00
2. Анотація до курсу	
Курс спрямований на формування у студента адекватного розуміння процесу педагогічної діяльності, навчання та виховання не як одностороннього, безпосереднього впливу викладача на особистість молодшої людини, а як педагогічної взаємодії суб'єктів спільної діяльності. Тематика, зміст програми орієнтовані на оволодіння студентами відповідними знаннями, загальними вміннями та навичками організації педагогічної взаємодії з молодими людьми, навчально-виховного процесу у напрямі розвитку особистості. Основні теоретичні положення, ідеї курсу розглядаються через призму психологічних механізмів, закономірностей, законів природного розвитку людини, її пізнавальної діяльності, становлення особистісних рис, що є умовою творчого пошуку вчителем шляхів, методів, засобів організації педагогічної взаємодії з учнями, здійснення опосередкованого впливу на особистість у цьому процесі. Загальні положення спираються на знання студентами філософії як методологічної бази, психології як теоретичної основи і сприяють кращому подальшому оволодінню методикою психолого-педагогічної діяльності у закладах середньої освіти. Вивчення курсу «Основи педагогічної майстерності» відбувається шляхом обговорення, рефлексії, осмислення студентами власного життєвого досвіду, професійних уявлень, вироблення власного бачення, поглядів стосовно педагогічної взаємодії з молодшою людиною, набуття відповідних умінь та навичок, передбачає огляд, аналіз, оцінку теоретичних положень викладачем у взаємодії зі студентами під час лекцій. Практично-семінарські заняття орієнтовані на самостійну підготовку студентами проєктів, творчих робіт, ситуаційних вправ, їхнього представлення та обговорення у групі, аналіз педагогічних ситуацій, фрагментів навчально-виховного процесу з позиції теоретичних ідей, концепцій, власних педагогічних поглядів, організацію мікрОВикладання студентів.	
3. Мета та цілі курсу	
Мета: забезпечити загальнопедагогічну і професійну підготовку майбутнього вчителя, формування відповідних професійних знань та набуття педагогічного досвіду, основ педагогічної майстерності; підготовка активних, висококваліфікованих, професійно грамотних вчителів, здатних до критичного мислення та інноваційної діяльності. Цілі: з'ясування змісту професійної діяльності вчителя, основ його педагогічної майстерності та педагогічної техніки; допомога студентові у набутті умінь теоретичного проєктування та практичного конструювання освітнього процесу, спрямованого на розвиток особистості учнів та їх творчу самореалізацію; опанування стилями і моделями педагогічного спілкування; планувати освітню роботу;	

моделювати і проводити з використанням імітаційного моделювання, рольової та ділової гри, виховні заходи та уроки в ЗСО;

вчитися творчо настроюватися на майбутню педагогічну діяльність;

керувати своєю мімічною і пантомімічною виразністю, мовленням;

формувати педагогічну увагу, спостережливість, уяву; переконувати, навіювати, слухати дітей;

спонукання студентів до подальшої самоосвіти і самовиховання, розвитку особистісних якостей майбутнього педагога, відповідального ставлення до виконання обов'язків учителя; формування потреби постійно займатися самонавчанням і самовдосконаленням.

4. Програмні компетентності та результати навчання

Інтегральна компетентність: Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми в галузі філології (лінгвістики, літературознавства, фольклористики, перекладу) в процесі професійної діяльності або навчання, що передбачає застосування теорій та методів філологічної науки і характеризується комплексністю та невизначеністю умов.

Загальні компетентності (ЗК):

ЗК1. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

ЗК2. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

ЗК3 Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.

ЗК4 Здатність бути критичним і самокритичним.

ЗК5 Здатність вчитися й оволодівати сучасними знаннями.

ЗК6. Здатність до пошуку, опрацювання та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК.10 Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК.11. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

Фахові (предметні) компетентності (ФК):

ФК6. Здатність вільно, гнучко й ефективно використовувати мову(и), що вивчається(ються), в усній та письмовій формі, у різних жанрово-стильових різновидах і реєстрах спілкування (офіційному, неофіційному, нейтральному), для розв'язання комунікативних завдань у різних сферах життя.

ФК7. Здатність до збирання й аналізу, систематизації та інтерпретації мовних, літературних, фольклорних фактів, інтерпретації та перекладу тексту (залежно від обраної спеціалізації).

ФК.8 Здатність вільно оперувати спеціальною термінологією для розв'язання професійних завдань.

ФК11. Здатність до надання консультацій з дотримання норм літературної мови та культури мовлення.

Результати навчання:

ПРН2. Ефективно працювати з інформацією: добирати необхідну інформацію з різних джерел, зокрема з фахової літератури та електронних баз, критично аналізувати й інтерпретувати її, впорядковувати, класифікувати й систематизувати.

ПРН3. Організувати процес свого навчання й самоосвіти.

ПРН5. Співпрацювати з колегами, представниками інших культур та релігій, прибічниками різних політичних поглядів тощо.

ПРН6. Використовувати інформаційні й комунікаційні технології для вирішення складних спеціалізованих задач і проблем професійної діяльності.

ПРН18. Мати навички управління комплексними діями або проектами при розв'язанні складних проблем у професійній діяльності в галузі обраної філологічної спеціалізації та нести відповідальність за прийняття рішень у непередбачуваних умовах.

ПРН19. Мати навички участі в наукових та/або прикладних дослідженнях у галузі філології.

5. Організація навчання курсу

Вид заняття		Загальна кількість годин		
лекції		12		
семінарські заняття / практичні / лабораторні		18		
самостійна робота		60		
Ознаки курсу				
Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)	Обов'язкова / вибіркова	
3	035 Філологія	II	Вибіркова	
Тематика курсу				
Тема, план	Лекції	Практичні заняття	Самостійна робота	
Тема 1. СУТНІСТЬ ПЕДАГОГІЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ. ОСНОВНІ РИСИ ТА ФУНКЦІЇ СУЧАСНОГО ВЧИТЕЛЯ. Поняття про педагогічну діяльність, її структура й особливості. Учитель як організатор педагогічного процесу у ЗСО. Основні риси та функції сучасного вчителя. Структура педагогічної діяльності учителя. Закон України «Про освіту» про права й обов'язки учителя.	2		6	
Тема 2. ПРОФЕСІЙНІ ЯКОСТІ ОСОБИСТОСТІ ПЕДАГОГА. Професійно значущі якості педагога та їх характеристика. Самопізнання та самовдосконалення. Вимоги до сучасного педагога.	2	2	6	
Тема 3. ПЕДАГОГІЧНА МАЙСТЕРНІСТЬ УЧИТЕЛЯ ЗСО ТА ЇЇ СКЛАДОВІ. Сутність поняття «педагогічна майстерність» учителя. Структура і рівні педагогічної майстерності. Критерії педагогічної майстерності Шляхи формування педагогічної майстерності.	2	2	6	
Тема 4. ПЕДАГОГІЧНА ТЕХНІКА У СИСТЕМІ ПРОФЕСІЙНОЇ МАЙСТЕРНОСТІ УЧИТЕЛЯ. Сутність поняття «педагогічна техніка». Основні компоненти педагогічної техніки. Специфіка зовнішньої техніки та зовнішньої естетичної виразності педагога. Поняття про внутрішню техніку вчителя. Прийоми саморегуляції.	2	2	6	
Тема 5. ПЕДАГОГІЧНЕ СПІЛКУВАННЯ ВЧИТЕЛЯ ЗСО	2	2	6	

Функції педагогічного спілкування. Структурні компоненти педагогічного спілкування та їх характеристика. Стили педагогічного спілкування. Педагогічний такт як узагальнений вияв стилю спілкування вчителя з учнями. Техніка мовлення учителя ЗСО. Умови ефективності та шляхи вдосконалення професійного мовлення вчителя. Загальні морально-етичні основи професійно-ділового спілкування.			
Тема 6. ПРОФЕСІЙНА ЕТИКА ВЧИТЕЛЯ ЗСО Професійна етика вчителя як педагогічна дефініція. Загальні принципи професійної етики, їх характеристика. Акмеологічна культура особистості вчителя. Творчість та проблема «конкурентоспроможності» в педагогічній діяльності. Емоційна рівновага як необхідна якість професійної етики педагога.	2	2	6
Тема 7. ПЕДАГОГІЧНИЙ ТАКТ Характеристика педагогічного такту. Сутність і форми педагогічного такту. Рівні педагогічного такту.		2	6
Тема 8. ПРОФЕСІЙНА УВАГА ТА СПОСТЕРЕЖЛИВІСТЬ ПЕДАГОГА. Фізіологічні основи уваги, її види й особливості. Основні властивості уваги та вимоги до їх використання у контексті виконання професійних функцій. Прийоми керування увагою.	2	2	6
Тема 9. ПРОФІЛАКТИКА ТА ВИРІШЕННЯ ПЕДАГОГІЧНИХ КОНФЛІКТІВ. Конфліктна ситуація, її характеристика. Причини конфліктних ситуацій. Профілактика конфліктних ситуацій. Форми виявлення конфлікту, стилі поведінки в конфліктній ситуації.		2	6
Тема 10. ЗМІСТ ОСНОВНИХ ПСИХОЛОГО-ПЕДАГОГІЧНИХ КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ УЧИТЕЛЯ ЗСО. Генеza компетентнісного підходу у вищій освіті. Аналіз базових понять компетентнісного підходу. Компетентнісний підхід як нова парадигма підготовки науково-педагогічного працівника. Нормативно-правова база запровадження компетентнісного підходу у вищій освіті. Переваги та проблеми впровадження компетентнісного підходу в освітню діяльність ЗВО. Сутність і зміст компетентностей науково-педагогічного працівника.		2	6

Всього	12	18	60

7. Система оцінювання курсу

Загальна система оцінювання навчальної дисципліни

Рейтинговий показник	Оцінка ECTS	Оцінка у національній шкалі	
		Екзамен, диф.залік, курс роб.(проект), практика	Залік
90-100	A (відмінно)	Відмінно	Зараховано
82-89	B (добре)	Добре	
75-81	C (добре)		
64-74	D (задовільно)	Задовільно	
60-63	E (задовільно)		
35-59	FX (незадовільно) з можливістю повторного складання	Незадовільно	Незараховано
1-34	F (незадовільно) з обов'язковим повторним вивченням		

Загальні 100 балів включають:

50 балів – поточний контроль (практичні заняття та тести),

50 балів – підсумковий тестовий контроль (залік)

Види навчальної роботи									Підсумковий тестовий контроль (залік)	Сума	
Поточний контроль								Тестовий контроль			
ПР	ГР	ГР	ГР	ГР	ГР	ГР	ГР	ПР	TK-1	TK-2	
1	2	3	4	5	6	7	8				
5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	
Max= 40								Max= 10		50	100

Вимоги до письмових робіт

Письмові роботи пропонуються у формі тестових завдань, розміщених у системі d-learn

Практичні заняття

У ході поточного контролю здійснюється усне та письмове опитування з тем, передбачених для практичних занять. Також здійснюється контроль самостійної роботи відповідно до визначеної тематики. Оцінювання знань та науково-пошукової роботи студентів на практичних заняттях проводиться за 5-ти бальною шкалою:

«відмінно» – здобувач освіти міцно засвоїв теоретичний матеріал, глибоко і всебічно знає зміст освітньої компоненти, основні положення теорій, логічно мислить і будує відповідь, вільно використовує набуті теоретичні знання у практичних діях, здійснює творчий підхід, висловлює своє ставлення до тих чи інших проблем, демонструє високий рівень засвоєння практичних навичок, сформовані компетентності. На високому рівні вміє використовувати сучасні інноваційні цифрові інструменти і технології для пошуку, збереження і оброблення інформації;

«добре» – здобувач освіти добре засвоїв теоретичний матеріал, володіє основними аспектами теорії та практикою впровадження навчального матеріалу, аргументовано викладає його; має

	практичні навички, володіє компетентностями, висловлює свої міркування з приводу тих чи інших проблем, але припускається певних неточностей і похибок у логіці викладу теоретичного змісту або при аналізі практичного матеріалу; «задовільно» – здобувач освіти в основному опанував теоретичними знаннями і практичні навички та компетентності, орієнтується в теоретичному матеріалі, але непереконливо відповідає, знання є невпевненими або відсутність стабільних знань; відповідаючи на запитання практичного характеру, виявляє неточності, не вміє оцінювати і порівнювати педагогічні аспекти, пов'язувати їх із майбутньою діяльністю. Вміє використовувати сучасні цифрові інструменти і технології для навчання, виховання і розвитку особистості; «незадовільно» – здобувач освіти не опанував навчальний матеріал дисципліни, не знає наукових фактів, визначень, майже не орієнтується в першоджерелах та рекомендованій літературі, відсутні наукове мислення, практичні навички не сформовані. Не вміє проводити наукові дослідження та аналізувати їхні результати. Не здатний критично мислити, аналізувати. Не впроваджують цифрові інструменти і технології у практиці роботи педагога
Умови допуску до підсумкового контролю	Діє система накопичення балів
Підсумковий контроль	Форма контролю: залік Форма здачі: тестовий контроль на сайті d-learn (50 балів)
7. Політика навчальної дисципліни	
Академічна доброчесність	Очікується, що студенти будуть дотримуватися принципів академічної доброчесності, усвідомлюючи наслідки її порушення, що визначається Положенням про запобігання та виявлення плагіату та іншим порушенням академічної доброчесності у навчальній та науково-дослідній роботі здобувачів освіти Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника https://efund.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/172/2024/02/34-05-polozhennia-pro-zapobihannia-akademichnomu-plahiatu.pdf Відвідування занять є важливою складовою навчання. Очікується, що всі студенти відвідують лекції і практичні заняття курсу.
Відвідування занять	Організація освітнього процесу у Прикарпатському національному університеті визначається Положенням про організацію освітнього процесу та розробку основних документів з організації освітнього процесу у Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника (введено в дію наказом ректора № 417 від 03.07.2023 р.): https://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2023/08/polozgenia-pro-osp_7-redaktsia.pdf Пропуски семінарських (практичних, лабораторних) занять відпрацьовуються в обов'язковому порядку. Студент зобов'язаний відпрацювати пропущене заняття відповідно до Положення про порядок організації та проведення оцінювання успішності здобувачів вищої освіти Прикарпатського

	національного університету ім. Василя Стефаника (введено в дію наказом ректора №309 від 19.05.2023 р.) https://pnu.edu.ua/wp-content/uploads/2023/05/poriadok-orhanizatsii-ta-provedennia-otsiniuvannia-uspishnosti-zdobuvachiv-vyshchoi-osvity.pdf Студенти, які навчаються за індивідуальним графіком, повинні виконати усі види контролю відповідно до «Положення про порядок навчання здобувачів вищої освіти за індивідуальним графіком у Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника» https://efund.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/172/2023/05/02-07.44_2022-polozhennia-pro-poriadok-navchannia-zdobuvachiv-vyshchoi-osvity-za-individualnym-hrafiikom-u-prykarpatskomu-natsionalnomu-universyteti-imeni-vasyliya-stefanyka.pdf
Додаткові бали	Студент може отримати додаткові бали згідно до Положення про порядок організації та проведення оцінювання успішності здобувачів вищої освіти Прикарпатського національного університету ім. Василя Стефаника (введено в дію наказом ректора № 309 від 19.05.2023 р.) https://pnu.edu.ua/wp-content/uploads/2023/05/poriadok-orhanizatsii-ta-provedennia-otsiniuvannia-uspishnosti-zdobuvachiv-vyshchoi-osvity.pdf
Неформальна освіта	Неформальна освіта зараховується згідно «Положення про визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної освіти, в Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника (Редакція 3)» https://efund.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/172/2023/05/02-07.33_2022-polozhennia-pro-vyznannia-rezultatit-navchannia-zdobutykh-shliakhom-neformalnoi-osvity-v-prykarpatskomu-natsionalnomu-universyteti-imeni-vasyliya-stefanyka.pdf Рекомендовані платформи: Prometheus, Coursera, EdEra та ін.

8. Ресурсне забезпечення

Основна

1. Актуальні проблеми розвитку вищої освіти: *навчально методичний посібник*/авторський колектив: Завгородня Т.К., Нагачевська, З.І.,Савчук Б.П., Стинська В.В., Стражнікова І.В., Єгорова, І.В.,Ковальчук В.М.,Прокопів, Л.М.,Салига Н.М./За заг.ред. В.Стинської, Л.Прокопів/ІваноФранківськ, 2021. 430 с.
2. Алексеєнко А.П., Карпенко К.І., Гончаренко Л.О., Дейнека В.В.. Професійна етика вищої освіти для осіб,що навчаються в магістратурі за спеціальністю «Педагогіка вищої школи»: навчальний посібник з курсу. Харків: ХНМУ, 2015. 77 с.
3. Бедевельська В.М. Педагогічна майстерність як вищий рівень професійної компетентності майбутнього вчителя іноземної мови. *Молодий вчений*. 2016. №3. С.350-353.
4. Бутенко Н.Ю. Комунікативна майстерність викладача: *навч. посіб.* Київ: КНЕУ, 2005. 336 с.
5. Дичківська І.М. Інноваційні педагогічні технології: *навч. посіб.* Київ: Академвидав, 2004. 334 с.
6. Довга Т. Імідж сучасного вчителя: *навчально-методичний посібник*. 2-ге вид., перероб. і доп. Кіровоград: ПП «Ексклюзив-Систем», 2015. 146 с.
7. Ковальчук В. М. Педагогічна культура викладача. Сучасний викладач у студентоцентричній моделі освітнього процесу університету: *матеріали Всеукраїнського науково-практичного семінару* (Івано-Франківськ, 3-4 березня 2016). Івано-Франківськ. С.41-44.
8. Ковальчук В. М. Педагогічна майстерність. *Методичні рекомендації для самостійної роботи студентів*: Івано-Франківськ, 2016. 48 с.

9. Концепція виховання дітей та молоді у національній системі освіти. *URL*: gymnasium45.edu.kh.ua > Files > downloads.
10. Концепція національно-патріотичного виховання дітей та молоді: наказ МОН України від 16.06.2015 р. *URL*: pnu.edu.ua > files > knpvd16062015
11. Концепція розвитку громадянської освіти. *URL*: <https://mon.gov.ua> > app > media > gromadske-obgovorennya > 2018/01/18
12. Національна стратегія розвитку освіти в Україні на 2012-2021 роки. *URL*: http://oneu.edu.ua/wp-content/uploads/2017/11/nsro_1221.pdf
13. Ораторське мистецтво. *Навчальний посібник для студентів вищ.навч.закл.юрид.спец.* Видання третє, стереотипне / Н.П.Осипова, Д.Воднік, Г.П.Клімова [та ін.] ; за ред. Н.П.Осипової. Харків : Одіссей, 2007. 144с.
14. Педагогічна майстерність: *Підручник* / І.А.Зязюн, Л.В.Крамущенко, І.Ф.Кривонос [та ін.]; за ред. І.А.Зязюна. 3-тє вид., допов. І переробл. Київ: СПД Богданова А.М., 2008. 376 с.
15. Професійна освіта : словник : *навч.посіб.* / Уклад. С. У. Гончаренко та ін.; За ред. Н. Г. Ничкало. Київ: Вища освіта, 2000. 380 с.
16. Лавріненко О.А. Педагогічна майстерність як домінуючий складник педагогічної дії. *Теорія і практика управління соціальними системами*. 2013. №3. С. 102-106.
17. Моїсєєв С.О. Сучасні тенденції в семантичному просторі конструкту «педагогічна майстерність». *Педагогічний альманах*. 2017. Вип.35. С.165-172.
18. Про вищу освіту: Закон України від 01.07.2014 р. *URL*: zakon4.rada.gov.ua/laws/show/1556-18
19. Про освіту: Закон України від 05.09.2017 р. *URL*: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2145-19#Text>
20. Стинська В. Методика викладання у вищій школі: *навч. посіб.* Івано-Франківськ, 2022. 180 с.
21. Топузов О. М., Малихін О. В., Опалюк Т. Л. Педагогічна майстерність: розвиток професійно-педагогічної адаптивності та соціальної рефлексії майбутнього вчителя: навчальний посібник. Київ: Педагогічна думка, 2018. 292 с.

Додаткова

1. Лаппо В.В. Виховання духовних цінностей студентської молоді в осередку академічної групи ВНЗ: *метод. реком.* Івано-Франківськ: НАІР, 2016. 225 с.
2. Мирошник О., Тарасевич Н. Педагогічна майстерність: теорія і практика професійного становлення майбутнього вчителя. *Витоки педагогічної майстерності. Серія: Педагогічні науки*. 2012. Вип.9. С. 136-140.
3. Стельмах Н.В. Педагогічна майстерність як фактор розвитку особистості дитини. *Науковий вісник Миколаївського національного університету імені В.О. Сухомлинського. Педагогічні науки*. 2015. №3. С. 278-283.
4. Стинська В. Моделювання професійної діяльності майбутніх викладачів закладів вищої освіти. *Нові технології навчання*. 2020. Вип. 94. С. 315–319.
5. Стинська В., Карпенко О. Тренінгові технології у практиці підготовки майбутніх викладачів закладу вищої освіти. *Людинознавчі студії. Серія «Педагогіка»*. 2021. № 12 (44). С. 172–177.
6. Стинська В., Ящишин З., Кліщ І. Компетентнісний підхід у вищій професійній освіті України. *Науковий часопис НПУ імені М.П Драгоманова. Серія 5. Педагогічні науки: реалії та перспективи*. 2021. Вип. 79. Том 2. С. 139–142.
7. Стинська В., Прокопів Л. Інноваційні методики викладання дисциплін у ЗВО в процесі магістерської підготовки. *Гірська школа українських Карпат*. 2020. № 22. С. 145–150.

Викладач: Вікторія СТИНСЬКА, доктор педагогічних наук, професор кафедри педагогіки та освітнього менеджменту ім. Б. Ступарика